

MAGYAR MALNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 16.— P. FÉLÉVRE 8.— P. NEGYEDÉVRE 4.— P
KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGY ÉVRE 20.— PENGŐ, FÉLÉVRE 10.— PENGŐ

Kishirdetések ára: a kishirdetési rovatban előfizetők részére egy szó egyszeri közlése 10 fillér, vastag betűkkel 20 fillér A legkisebb hirdetés (10 szóig) egy pengő A hirdetési díjak előre fizetendők

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. SZ., FÜLD SZ. 2.

TELEFONSZÁM: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON
Aki a lapot az előfizetés lejártá előtti 8 nappal írásban nem mondja fel, annak megrendelése ugyanolyan időre meghosszabbítottan tekintetik, mint az előző megrendelése szövege

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados (35 mm széles) milliméteres egyeztetési beiktatása 20 fillér Szövegoldalon (75 milliméter széles) 60 fillér A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget

Az új gazdasági év termésértékesítési és feldolgozási rendszere

Kissé megkésve, de még épen nem elkésztetten jelent meg a Budapesti Közlöny július 28-i számában az 5.430/1940. M. E. sz. „a búzának, a rozsnak, a kétszeresnek és a zabnak forgalombahozatala tárgyában” kiadott rendelet.

Amikor e sorokat írjuk, még nem lehet megítélni a megjelent rendelet hatását, de azt már is érezzük, hogy sorsfordulatót jelent a magyar malomipar életében. Amikor ezt a sorsfordulatót érezzük, nem kísérjük meg annak jelentőségét és hatását előre felmérni, mert azt felmérni és megítélni nem is lehet. Ezt az időt s lehet, hogy már az egészen közeljövőben fogja megmutatni. Addig is mi a szaklap feladatát teljesítjük, szak szempontokból foglalkozunk a kiadott rendelettel.

A bennünket jellemző nyíltsággal meg kell mondanunk, hogy a rendelet a malomipart nem elégíti ki, sok tekintetben sérelmesek az egyes intézkedések. Meglátszik, hogy a rendelet kibocsátása előtt a malomipart alig-alig kezdték meg, állástfoglalni alig állott módjában, mert a rendelet megtervezői nem bocsátották a malomipar véleménye alá a kibocsátásra szánt rendeltetvést. Ezt a rendelet is megsínylette, mert a komoly malomipari szakemberek meghallgatása esetén elkerülhetők lettek volna azok a becsüszott tévedések és hibák, amelyeket utólag kell javítani és magyarázni. Ilyen tévedés — ami szakember közreműködése esetén semmiképpen sem fordulhatott volna elő —, hogy a rendelet 9. §-a örlemény helyett a liszt megjelölést használta s a lapunk más helyén ismertett akormánybiztosi rendelettel kellett magyarázni, hogy a „rendelet 9. szakaszában foglalt lisztmegjelölés alatt mindenütt a takarmányliszt és korpa is értendő”.

Ilyen fontos kérdéseknél mutatkozik meg annak a hátránya, hogy a magyar malomipar érdekképviseleti élete terén a legnagyobb rendezetlenség uralkodik. Nincsen olyan egyetemes érdekeket képviselő testület, amelyekre a malomipar komoly érdekvédelméért teljes nyugalommal rá lehetne bízni, nincsen olyan érdekképviselet, amelyet a magyar malomiparnak legalább 50%-a megfizetne azzal a minimális bizalmával, hogy a tagok sorában helyet foglalna s amelyet a kormányzat legalább arra érdemesítene, hogy egy ilyen, az egész iparág életére döntő kihatású rendelet kibocsátása előtt minden részletkérdésre nézve meghallgatna. Nagyon szomorú helyzet és teljesen kilátástalan!

A vómörítés és a vómörítő malmok helyzete az új rendelet után.

Különösen szembeszökő a malomipar életét szabályozó rendeletben, hogy a magyar vómörítő malmok helyzetével egyáltalán nem foglalkozik, olybá tekintti őket, mintha a világon sem lennének. Világosan mutatja ez a körülmény, hogy míg a nagyobb malmok s a nagyobb malmok érdekeit szolgáló különböző érdekképviseletek gondoskodni tudtak arról, hogy a rendelet legalább foglalkozzon ezeknek a malmoknak helyzetével, biztosítson részére némi jogokat, addig a vómalmokról és a vómörítésről egyetlen egy szó említés sem történik azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amiket a kibocsátott rendelet rendezni hivatott.

Buzát, rozst, kétszerest csak a Futura és a külön engedéllyel rendelkező terménykereskedők vásárolhatnak. Kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malom — külön engedély alapján — vásárolhat csak közvetlenül termelőtől,

vagy a Futurától, vagy a külön engedéllyel rendelkező terménykereskedőtől, vagy a másik kereskedelmi és vegyesörlé malomtól. Tehát vómalmomtól nem vásárolhat búzát!

A vómalmom el van tiltva attól is, hogy búzát vásároljon, pedig sok esetben erre feltétlenül szükség van éppen annak az inséges lakosságának az érdekében, amelyiknek nem terem búzája, vagy nem terem a saját és családja szükségletét kielégítő mennyiségű búzája, vagy az aratásnál-eséplésnél nem tudja az egész évi szükségletét megkeresni.

A legsúlyosabb sérelem azonban a vómalmokra, hogy a vómalmokból sem adhatják el másnak, mint a Futurának, vagy az arra jogosított terménykereskedőnek! Ugyanez a sérelem fennáll a vómörléssel foglalkozó vegyesörlé malmokra nézve is!

Nem a mi feladatunk a mezőgazdasági munkásság érdekeinek megvédése. Mégis rá kell mutatnunk, hogy ez a rendelkezés a legszegényebb sorsban levő gazdasági munkásságot és a szegény zselléreket juttatja rendkívül hátrányos helyzetbe. A szegény földművesnek, ha szüksége volt 30-40 kg búzára, akkor elment a malomba s ott megvásárolta s mindjárt felőröltette, vagy kicseréltette. Most ezt nem teheti meg, hanem olyan községekből, ahol nincsen Futura bizományos, vagy engedéllyel rendelkező kereskedő, kénytelen elmenni távolabbi községbe s megvásárolni 35 fillér jutallékkal és különböző költségekkel terheltet az azt a búzát, amit a vómalmomtól nem kaphatott meg, mert a vómalmom azt nem adhatta a vómörlésre jogosultnak, hanem csak a Futurának, vagy a kereskedőnek.

Ugyanakkor tehát, amikor ez a megoldatlan kérdés súlyos hátrányt jelent a legszegényebb mezőgazdasági néposztályra, érdemtelenül nehéz helyzetbe hozza a csaknem 100%-ig öskeresztény kezekben levő vómörítő malmokat is.

A kérdés rendezését mi vettük kezünkbe s megkértük a magyar malomipar vezérét, a kismalmok igaz barátját, dr. vitéz Miskolczi Hugó országgyűlési képviselőt, hogy illetékes helyen tejjesse elő a kizárólagos vómalmok és a vómörléssel is foglalkozó vegyesörlé malmok sérelmét. Dr. vitéz Miskolczi Hugó eleget tett a felkérésünknek s az eredmény rövidesen megszületik — lehet, hogy már akkor, amikor soraink napvilágot látnak — a vómalmok és vegyesörlé malmok részére megengedik, hogy vómörlésre jogosultnak, vómörítés céljaira búzát, rozst és kétszerest eladhassanak. Még utban van annak a kérdésnek a rendezése, hogy a vómalmok — szükségletüknek megfelelően — bárkitől, tehát termelőtől is vásárolhassanak búzát.

Bármennyire nem szeretünk érdekképviseleti munkatételre tartozó ügyekbe beavatkozni, ezt ezúttal sem kerülhetjük el. A malomszövetéségi felhivatalosnak ugyanis a sérelmes intézkedéshez egy szó hozzáfűzni valója sincs, sőt a következőket írja: „Ezzel szemben a vómörítés minden ezzel foglalkozó malom számára az eddigi keretekben és szabályok szerint teljesen szabad maradt.” Hát, ami az eddigi kereteket illeti, az bizony a rendelet kibocsátásával a buza-vásárlási és buzaeladási jog megszüntetésével alaposan megszükkült! Szerencsére csak átmenetileg, mert a kormányzat is belátta, hogy a kérdést sürgősen rendezni kell s az utólagos rendezés szükségessége nem merült volna fel, ha lett volna megfelelő érdekképviseleti szerv, amelyik ezzel a kérdéssel előzetesen törődött volna.

Az új gabonaárak és az örlemények árának új szabályozása.

A rendelet A) jelzésű függeléke tartalmazza a rögzített gabonaárakat.

A rendszer maradt a régi, a megállapított árak a nyugati határállomásokra, Budapestre, a dunai folyóállomásokra, Szolnokra és az attól délre fekvő tiszai állomásokra állapítottak meg. A nyugati határállomásoktól, vagy a hajóállomásoktól távolodó helységeken az ár a telmülő vasúti költséggel csökken, de P 1.50-nél több nem lehet, tehát a hajóállomástól, vagy nyugati határállomástól legtávolabb eső helységeben sem lehet kevesebb a búza ára mint 21.50 P, tekintettel arra, hogy a megállapított legmagasabb kezdőár 78 kg hl-súlyú szokványoszerű minőségű búza átvételi ára 23 P/q.

A 23 pengős induló ár szeptember és október hónapokban 20-20 fillérrel, november és december hónapokban 15-15 fillérrel, 1941 január és február hónapokban 10-10 fillérrel, 1941 március, április, május és június hónapokban összesen 10 fillérrel, tehát egész éven át 1 pengővel emelkedik q-ként.

Téves tehát az a rendeletmagyarázat, hogy április, május, június hónapokra is van 10-10 filléres emelkedés s ekként az egész évi emelkedés összesen 1 pengő 30 fillért tenne ki.

A 71 kg hl-súlyú szokványoszerű rozsa átvételi ára nyugati határállomásokon, Budapestben, dunai folyami állomásokon, Szolnokon és a Szolnoktól délre fekvő hajóállomásokon q-ként 19 P.

Amint látható, a rozsról is kiterjesztik a rendelet a viziparításos árrendszert, az átvételi ár a nyugati határállomásoktól, vagy hajóállomásoktól legtávolabb fekvő helyen sem lehet csak 1.50 P-vel kevesebb, tehát legalább 17.50 P kell legyen.

A rozsarak lépesőzetes emelkedése ugyanaz, mint a búzáé s ugyanaz a lépesőzetes emelkedés érvényes a kétszeresre is.

A kétszeres ára a keverékben levő búza és rozsa értékaránya szerint állapítandó meg.

A fentebb ismertetett gabonaárak 15 tonnas vasúti kocsiiba, illetve uszályba az eladó költségre berakott, 2% idegen keveréknél többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokványoknak megfelelő búzára értendő. Kisebb mennyiség vételénél a termelő részére fizetendő árból levonhatók a tényleg felmerült gyűjtési költségek, úgymint: mérlegdíj, közvetvám, vasútra való fuvarozás, hajóbarakás költsége s 1/2-ed % hiány.

Szaklaptársunk egy rövid elmefuttatásban kimutatja, hogy a kezdő búzáár 2.50 P-vel drágább, mint tavaly augusztus hónapban volt, illetve, minthogy a Futurához be kell fizetni q-ként 35 f-t, pontosan 2 P 85 f-rel. A malmok helyes tájékoztatása céljából kénytelenek vagyunk ezt a tévedést helyreigazítani és rámutatni arra, hogy a drágulás lényegesen több mint 2.85 P, mert a tavalyi búzáár 80 kg-os búzára nyert megállapítást, az ideit viszont 78 kg-os hl-faj-súlyú búzát vett alapul.

Az új gabonaárak szükségessé teszik az örleményárak szabályozását, illetve megfelelő fel-emelését.

Értesülésünk szerint az Árkormánybiztosság fenntartja alapként az 1939 augusztus 26-án érvényben volt egyéni árak rendszerét s az aug. 26-i egyéni árak alapján az időközben engedélyezett ár-emelések alapján kialakult egyéni árat emelheti minden malom az Árkormánybiztosság által engedélyezendő összeggel. Ez az eme-

Karczag és Társa műszaki cég, Budapest, VI., Lázár-u. 13. Tel.: 119-084

Az ideit búzáék és rozsozok az árvizek és esőzések miatt iszaposak, csírások és üszkösek. — Kizárólag csak:

PERNYÉSZ-féle

érdes felületű

verőléccel tisztíthatók jól.

Kizárólag cégünknel kaphatók a legrégibb svájci szitaselyemgyár, H Th. Pestalozzi cég világhírű gyártmányú

szitaselymei.

V á r i u k rendelését.

lési összeg előreláthatólag 3.15—3.25 P lesz, tehát minden malom körülbelül ezzel az összeggel emelheti a jelenleg érvényes örleményárát.

Mely malmok vásárolhatnak búzát, rozstot és kétszerest?

A rendelet 1. §. 2. bekezdése szerint csak a kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malmok, illetve ezek közül azok, amelyek a vásárlásra az iparügyi minisztertől engedélyt kapnak. Ezek a malmok is csak örleési vagy hántolási célokra és csak termelőktől, vagy a Futurától, vagy jogosított kereskedőtől.

A július 28-án megjelent rendelet meglehetősen nagy riadalmat és teljesen bizonytalan helyzetet eredményezett. Ma sem tudja a malmok legnagyobb része, hogy mi a teendő, mit várhat és mit remélhet.

Tájékoztató közöljük, hogy a Vidéki Középmalmok Exportegyesületébe tartozó malmok nyomában a rendelet megjelenése után megkapták a vásárlási engedélyt. Megkapták az engedélyt az a 247 malom, amely malmok részére az Országos Malomszövetség kért vásárlási engedélyt. Ezeket az engedélyeket augusztus 2-án kézbesítették.

Az Országos Malomszövetség által összeállított jegyzéket Illés Sándor főtitkár adta át az iparügyi minisztériumban, annak kihangsúlyozása mellett, hogy a Szövetség kizárólag csak öskeresztény tagjai részére kér vásárlási engedélyt s az összeállított névjegyzékbe nem vette fel az arizált és zsidónak tekintendő malomvállalatokat.

Amint látható, az Országos Malomszövetség már is megvalósítja a gyakorlatban azokat az elveket, amelyek az új alabszabályait és új szervezeti felépítési karja s a legteljesebb mértékben mellőzi azoknak a malmoknak az érdekvédelmét, amelyek tulajdonképpen még ma is tagjai a Szövetségnek s — mellékesen megjegyezve — súlyos ezreket fizettek be az Országos Malomszövetség pénztárába. Igen komoly összeg ez, a malomszövetségi félhivatalos beszámolója szerint az összes malomszövetségi tagdíjbevétel 40%-a. Azt halljuk azonban, hogy a Szövetség az egyedül becsületes és elfogadható álláspontot helyezkedik az arizált és zsidó vállalatoknak tekinthető malmoktól beszédett tagsági díjakat illetően, vagyis ezeket az öt most már meg nem illető összeget sűrűn vissza fogja fizetni azoknak a malmoknak, amelyek érdekvédelmét nem gyakorolják. A tagsági díj visszafizetése azonban nem oldja meg azoknak a malmoknak az ügyét, amelyeket teljesen váratlanul ért az, hogy esetleg nem kapnak gabonavásárlási engedélyt, ami lényegében ugyanannyi, mint a kereskedelmi örleéstől való eltiltás.

Illetékes helyről vett értesülésünk szerint az iparügyi minisztérium a legteljesebb tárgyilagossággal és minden körülmény, elsősorban a közérdek szempontjainak figyelembevételével fogja megállapítani, hogy melyik malomnak adja meg az engedélyt és melyeknek nem. A malmoknak egyéni kérvényeket kell előterjeszteni s a kérelmeket alaposan megindokolni. Arról is értesültünk, hogy a kérvények elintézése nem fog sokáig húzódní. 8—10 nap alatt minden kérelmet el fognak bíráltni.

Az idegen kereskedelmi örleést a rendelet úgy szövegezte teljesen kiküszöbölí. Ami megmaradt, az lényegében nem más, mint váltászköteles vámörleés.

A 3. §. arról rendelkezik, hogy minden malom köteles 35 ft befizetni a Futurához azok után a búzátételek után, amelyeket közvetlenül termelőktől vásároltak. Nem térünk ki ezúttal bővebben arra, hogy ez a rendelkezés miért és mennyiben sérelmes a malmokra, kifejezést adunk azonban annak a véleményünknek, hogy sürgős reparáció szükséges, hogy az a hátrányos helyzet, ami ezzel a rendelkezéssel előállott, kiküszöböltessék.

A rendelet egész új és erősebb kapcsolatot teremt a malomipar és a Futura között. Ez várható is volt, s kihatásaiban rendkívüli módon jelentőségteljes lesz a magyar malomiparra nézve. Ennek a kapcsolatnak a kiépítését szolgálja a rendelet 13. §-ában előírt bejelentési kötelezettség, valamint az a kötelezettség, hogy a kereskedelmi és vegyesörléssel foglalkozó malmok kötelesek lesznek örleési tervezetet készíteni és azt is október 1-ig benyújtani.

Helyszűke miatt ezzel a kérdéssel bővebben ezúttal nem foglalkozunk, de úgy erre, mint a tárolási kötelezettség kérdésére vissza fogunk térni. *Kiemeljük azt a helyes intézkedést, hogy örleményt külföldre csak a Futura adhat el.*

A rendelet 9. §-a a készletek bejelentése és a készletek után befizetendő különbözet tekintetében rendelkezik. Augusztus 3-ig köteles minden malom (tehát a legkisebb vámmalom is), a július 28-i búza, rozs és kétszeres, valamint az ezekből nyert örleménykészletet bejelenteni.

Amint azt már fentebb írtuk, az ezen §-ban szereplő liszt megjelölés helyett örlemény értendő.

A bejelentett készletek után legkésőbb aug. 15-ig utánfizetést kell eszközölni, és pedig a búza és a búzából nyert minden mázsa örlemény után 120 fillért, minden mázsa rozs és rozsból nyert örlemény után 80 fillért. Az Árkormánybiztonsági engedélyt adott arra, hogy ez az utánfizetési összeg az örleményeladásoknál áthárítható.

Ugyanez a §. két helyen is „az illetékes” fogalmiadó-hivatalról beszél. Ez a nem egészen szerencsés és nem szabatos meghatározás zavarba hozta azokat a malmokat, amelyeknek lisztraktaik voltak olyan városokban vagy községekben, amely városok vagy községek más pénzügyigazgatóságokhoz tartoznak, mint amelyhez maga a malom tartozik. Nem tudták a malmok eldönteni, hogy a bejelentési és a fizetési kötelezettség tekintetében melyik „az illetékes” malomosztály. Számos kérdés érkezett hozzánk, amelyre mi azt a felvilágosítást adtuk, hogy a készletek bejelentése tekintetében azt a malomosztályt tartjuk illetékesnek, amelynek területén a bejelentésre kötelezett gabona vagy örlemény fekszik, míg fizetés tekintetében illetékesnek tartjuk egyedül és kizárólag azt a malomosztályt, amely a malomra nézve általános illetékességgel bír.

A pénzügyminisztérium készülő körrendelete, amely a rendelet végrehajtása és alkalmazása tekintetében tartalmaz fontos rendelkezéseket, értesülésünk szerint hasonló álláspontot foglal el ebben a kérdésben.

A 9. §. rendelkezései nem vonatkoznak a jelen rendelet hatályba lépése előtt külföldre már eladott, de még el nem szállított lisztmennyiségekre. Aránylag kis mennyiség az, amire ez a kivétel vonatkozik. Értesülésünk szerint cca 9000 q ögg liszt szállítása van folyamatban a cseh-morva protektorátus területére.

Ha még megemlítjük, hogy tilos búzát takarmányozási vagy szeszfőzési célokra felhasználni, akkor úgy érezzük, beszéltünk mindenről, ami a rendelettel kapcsolatosan pillanatnyilag megtárgyalandó.

A kiadott rendeletet teljes terjedelmében itt közöljük:

A m. kir. minisztérium 5.430/1940. M. E. számú rendelete.

a búzának, a rozsnak, a kétszeresnek és a zabnak forgalombahozatala tárgyában.

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939-II. tc. 105., 112., 113., 159. és 212. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli.

1. §. (1) A jelen rendelet hatálybalépésének napjától az 1941. évi július hó 31. napjáig terjedő időben az 1940. évben vagy korábban termelt búzát, rozstot, kétszerest, zabot továbbeladás céljára csak a Futura, a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság (továbbiakban: Futura) és ennek bizományosai, valamint azok a kereskedők vásárolhatnak, akiket a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve erre feljogosít. A kereskedők kijelölését a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter és a földművelésügyi miniszter irányítása szerint a m. kir. Külkereskedelmi Hivatal végzi.

(2) Kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malmok közül az 1940. évben vagy korábban termelt búzát, rozstot és kétszerest az (1) bekezdésben megjelölt időben csak azok vásárolhatnak, amelyeknek az iparügyi miniszter a földművelésügyi, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve erre engedélyt ad. Az engedély alapján a kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malom búzát, rozstot és kétszerest csak örleési vagy hántolási célokra és csak közvetlenül a termelőtől, vagy a Futurától, vagy a jogosított kereskedőtől vásárolhat. Kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malom örleésre vagy hántolásra fel nem használt búza, rozs vagy kétszeres feleslegét csak a Futurának vagy bizományosának, a jogosított kereskedőnek, vagy a vásárlási engedéllyel rendelkező más kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malomnak adhatja el.

(3) Idegen kereskedelmi örleést bármely malom csak annak a részére végezhet, akinek a főszolgabíró (polgármester) erre engedélyt ad. A főszolgabíró

Fa-, csutka- és barnaszén-tüzelésű gázgenerátoraink szívógázmotorokhoz, Dieselmotorokhoz, nagy megakarítást eredményeznek „Az első fagázgenerátorok gyártói.” „150 telep üzembn.”

Ajánlattal készséggel szolgálunk. Malomhengerek rovatkölása és csiszolása **SZILÁGYI és DISKANT MÓTOR- ÉS GÉPGYÁR, MISKOLC**

SZAB. REKORD
DERCEÖRLŐ ÉS KORPA KIÖRLŐGÉP
LÁSZLÓ-MEDICAGO
EGYETEMES ÖRLŐ ÉS ZUZÓGÉP
MALMI MŰSZAKI CIKKEK
LÁSZLÓ ÉS FIA
BUDAPEST V., ALKOTMÁNY U. 25.

(polgármester) az engedélyt csak olyan mennyiségre adhatja meg, amely a kérelmező házi szükségletét meg nem haladja.

2. §. (1) A megvételre felajánlott búzát, rozstot, kétszerest vagy zabot a Futura és bizományosa megvenni köteles. Az adásvételi szerződés megkötését nem halaszthatják el. Azokban a községekben, ahol a termelők részéről kinalat mutatkozik, de a Futurának állandó bevásárló szerve nincs, a Futura vagy bizományosa köteles előre megállapított és meghirdetett piaci napokat tartani.

(2) Ha a felajánlott búza mennyisége 450 q-t nem halad meg, a Futura vagy bizományosa azt a felajánlástól számított nyolc nap alatt átvenni és a vételárát az átvételkor kifizetni köteles.

(3) Ha a felajánlott búza mennyisége 450 q-t meghalad és az eladónak a búza raktározására megfelelő helyisége nincs, a Futura vagy bizományosa a búza-mennyiséget a felajánlástól számított tizennégy nap alatt átvenni s a vételárát az átvételkor kifizetni köteles.

(4) Ha a Futura vagy bizományosa által megvett búza mennyisége 450 q-t meghalad és az eladónak az eladott búza megőrzésére alkalmas és nélkülözhető helyisége van, a Futura vagy bizományosa kívánságára az eladó a felajánlástól számított legfeljebb hat hónapon át a megvásárolt búzát mint a Futura tulajdonát megőrizni, szakszerűen kezelni és tűzkár eseteire biztosítani köteles. Abban az esetben, ha a megállapított árat a Futura vagy bizományosa előre kifizette, a raktározási, kezelési és biztosítási költség fejében az eladónak a Futura vagy bizományosa annak a különbözetnek fele részét tartozik a búza elszállításakor megfizetni, amely egyrészt a vételár, másrészt a búzának az elszállítás hónapjára a rendelet mellékletében meghatározott ára között mutatkozik. Ha pedig a Futura, vagy pedig bizományosa az eladóval kötött megegyezés szerint a búza árat nem fizette ki előre, kamat, raktározási, kezelési és biztosítási költség fejében az említett különbözet teljes összegét köteles a búza elszállításakor megfizetni. E rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni az esetben, ha a Futura vagy bizományosa a búza ellenértékét csak részben fizette ki.

(5) Az eladónál megőrzés végett hagyott búzáról a Futurának vagy bizományosának bejelentése alapján a községi elöljáróság (polgármester) jegyzéket vezet. Az eladó ellen ingóságokra vezetett végrehajtás esetében a bírósági kiküldött az összeírás fogantatás előtt köteles a községi elöljáróságnál (polgármesternél) tájékoztatót szerezni arról, hogy a búza nincs-e a községi elöljáróságnál (polgármesternél) a jelen bekezdésben említett jegyzékbe felvéve. A jegyzékbe felvett búzamennyiség összeírását a kiküldött mellőzi.

3. §. (1) Azt az árat, amelyet a Futura, a Futura bizományosa, a jogosított kereskedő, vagy a kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malom búzáért, rozstért, kétszeresért és zabért fizetni köteles, a jelen rendelethez A. alatt mellékelt Függelék állapítja meg.

(2) A Futura, bizományosai, valamint a jogosított kereskedők az általuk eladásra kínált búza, rozs, kétszeres, zab árat nem határozhatják meg magasabb összegben, mint amely a jelen rendelethez A. alatt mellékelt Függelékben megszabott árnak megfelelő, hozzáadva 35 fillér jutalékot.

(3) Kereskedelmi és vegyes örleéssel foglalkozó malom közvetlenül a termelőtől vásárolt búza, rozs és kétszeres minden q-ja után 35 fillér költségterítést tartozik a „Mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” javára a vásárlástól számított nyolc nap alatt a Futurához (a 45.236. számú postatakarékpénztári esekszámlára) befizetni. A befizetéséről a Futura külön számlát tartozik vezetni.

4. §. A honvédség búza-, rozs-, zab-, tengeri- és lisztellátását kizárólag a Futura bonyolítja le.

5. §. Búzát, rozstot, kétszerest, zabot és ezek örleményeit külföldre csak a Futura jogosult eladni. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve fontos közgazdasági érdekből kivételt tehet.

6. §. Kereskedelmi jellegű gabonarakár tulajdonosa, vagy az a személy, aki a rakárral való rendelkezésre jogosult, ha vásárlási jogosultsága az 1. §. értelmében nincs, köteles raktárát és annak beren-

KARTAL TESTVÉREK MŰSZAKI KERESKEDŐK BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 27. Tel.: 118-053, 122-436. Sürg.: Kartalok Bpest

Ha jót akar, **DUFOUR** selymet vegyen!

dezését gabonarakarózás céljára a Futurának vagy bizományosának az 1941. évi július hó 31. napjáig használatra átengedni.

7. §. (1) Kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malomok az 1941. évi július hó 31. napjáig előrelátható búzaszükségletük egytizenkettedrészét legkésőbb az 1940. évi október hó végéig megvásárolni és az ennek megfelelő mennyiséget állandóan raktáron tartani kötelesek. Az így raktáron tartott mennyiséget, ha csak a földművelésügyi miniszter más felhasználást nem engedélyez, az 1941. évi május, június és július havában egyenletesen felszítva szabad felhasználni. E rendelkezések megtartását a pénzügyminiszter ellenőrzi.

(2) Ha kínálat hiányában a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malom búzaszükségletének egytizenkettedrészét az 1940. évi október hó végéig megvásárolni nem tudná, a földművelésügyi miniszter a malmot kötelezheti, hogy ezt a búzamennyiséget november hó végéig a Futurától vásárolja meg. Nem lehet kötelezni a malmot a vásárlásra akkor, ha a malom hitelt érdemlően igazolja, hogy a szóbanforgó búzamennyiség raktározására megfelelő férőhelyről gondoskodni nem képes.

8. §. Aki az 1940. évi vagy korábbi termésű búza, rozs, kétszeres, vagy zab vásárlására a jelen rendelet 1. §-a szerint nincs feljogosítva és a jelen rendelet hatálybalépése előtt kötött szerződéssel búzát, rozst, kétszerest vagy zabot vásárolt s a vételárat egészen vagy részben már a jelen rendelet hatálybalépése előtt kifizette, az így vásárolt búzát, rozst, kétszerest vagy zabot átveheti, feltéve, hogy a szerződést a jelen rendelet hatálybalépésének napjától számított három napon belül a Futura központnak (Budapest, V., Vigadó-utca 6., postafiók 222.) ajánlott levélben bejelenti. Az ilyen ügyet alapján szerzett búzát, rozst, kétszerest vagy zabot a bejelentő csak a Futurának adhatja el. A bejelentő a búza, rozs, kétszeres vagy zab átadását a termelőtől, valamint megvételét a Futurától csak akkor követelheti, ha a bejelentés megtételét igazolja.

9. §. Minden malom köteles a jelen rendelet hatálybalépésének napján meglévő búza-, rozs- és kétszeres-, valamint az ezekből nyert lisztkészletét bejelenteni. Az, akinek a birtokában 10 q-t meghaladó mennyiségű búza-, rozs- vagy kétszeresliszt van, köteles azt szintén bejelenteni. A bejelentést a jelen rendelet hatálybalépését követő hat napon belül az illetékes forgalmi adóhivatalhoz kell megtenni. Az említett készletek tulajdonosa a bejelentett készletek után köteles a jelen rendelet hatálybalépése előtt fennállott és a jelen rendelet hatálybalépésével érvénybelépő árak közötti különbség fejében minden métermáza búza és búzából nyert minden métermáza liszt után 120 fillért, minden métermáza rozs és rozsból nyert minden métermáza liszt után 80 fillért legkésőbb az 1940. évi augusztus hó 15. napjáig a „Mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” javára az illetékes m. kir. forgalmi adóhivatal malomosztályának postatakarékpénztári esekszámlájára befizetni. A kétszeres és kétszeres liszt minden métermáza után 120 fillért kell fizetni. Nem vonatkoznak a jelen §. rendelkezései a jelen rendelet hatálybalépése előtt külföldre már eladott, de még el nem szállított lisztmennyiségekre.

10. §. Zabot vasúton vagy gépkocsin csak szállítási igazolvánnyal szabad szállítani. A szállítási igazolványt a Futura állítja ki.

11. §. Búzát takarmányozási vagy szeszfőzési célra felhasználni nem szabad. A tilalom alól indokolt szükség esetében a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőség felmentést adhat. A felügyelőség a felmentésekről szóló kimutatást a földművelésügyi miniszterhez havonta felterjeszti.

12. §. (1) Az a tulajdonos, haszonélvező, javadalmaz, vagy haszonbérlet, aki 20 kat. holdat meghaladó szántóföldi művelés alatt álló ingatlanon gazdálkodik, köteles az 1940. évben termelt búza-, rozs-, kétszeres- és zabkészletét a cséplés befejezésétől számított hat nap alatt bejelenteni. Aki a búza, rozs, kétszeres és zab cséplését az 1940. évi szeptember hó 30. napjáig nem fejezi be, köteles e napon azt a körülményt és a cséplés eddigi eredményét, továbbá a cséplés befejezésétől számított hat hónapon belül a cséplés további eredményét bejelenteni.

(2) A bejelentést annak a községnek előljáróságánál, illetőleg annak a városnak polgármesterénél kell megtenni, ahol a készlet van.

(3) A bejelentést a jelen rendelethez B) alatt mellékelt mintának megfelelően gabonameneként részletezve kell megtenni. A mintának megfelelő nyomtatványokat a Futura bocsátja a községi előljáróság (polgármester) rendelkezésére.

(4) A bejelentést a községi előljáróság (polgármester) által erre a célra kijelölt személy előtt élőszóval, vagy az előbbi bekezdésben említett mintának megfelelően két példányban írásban lehet megtenni.

(5) A bejelentésben elő kell adni, illetőleg fel kell tüntetni azt, hogy az 1941. év július hó 31. napjáig számítva a készlet birtokosának és családjának, a birtokos irányában szerződés, vagy jogszabály alapján eltartásra jogosultaknak élemezésére, szolgálati illetmény, vagy természetben fizetendő más hasonló tartozás teljesítésére, vetőmagra, az állatok takarmányozására, vagy haszonbér természetben való fizetésére milyen mennyiség szükséges. E szükségletek alapjául szolgáló körülményeket a birtokos a községi előljáróság (polgármester) kívánságára igazolni köteles. Ha a birtokos e körülményeket nem igazolja, a szükségletre vonatkozó bejelentést nem lehet figyelembe venni. A bejelentésben név és lakcím szerint meg kell jelölni azokat a személyeket, akiknek a termelő terményenként 50 q-nál nagyobb mennyiséget köteles kiadni.

13. §. (1) A búza, a rozs, a kétszeres és a zab vásárlására feljogosított kereskedő minden hónap 1. és 15. napján köteles a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnak — gabonameneként részletezve — a vásárolt búza, rozs, kétszeres és zab mennyiségét bejelenteni. Bejelentési kötelezettség terheli e termények tekintetében — a zab kivételével — a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malomokat is. A bejelentésre a Futura által rendelkezésre bocsátott űrlapok szolgálnak.

(2) A kereskedelmi és a vegyes őrléssel foglalkozó malomok kötelesek az 1940—41. évi felőrlésre vonatkozó őrlési tervüket a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnak az 1940. évi október hó 1. napjáig bejelenteni.

14. §. A búza, a rozs, a kétszeres és a zab értékesítésének biztosítása végett a földművelésügyi miniszter a 12. és 13. §-ban megállapított bejelentési kötelezettségen felül a terményekre más bejelentési kötelezettséget is elrendelhet. A földművelésügyi miniszter egyes készleteknek hatósági személy, vagy erre kirendelt más szervek útján való összeírását is elrendelheti és foganatosíthatja.

15. §. A 12—14. §-okban megállapított bejelentés adatainak ellenőrzésével, vagy az összeírással megbízott személynek a bejelentésre kötelezett a szükséges adatokat feltárni és a kívánt felvilágosítást megadni köteles. Ha a bejelentésre kötelezett az ellenőrzéssel, vagy az összeírással megbízott személy eljárását, különösen ha a készletek megtekintését és mennyiségének megállapítását meggátolja, a megbízott személy közvetlenül fordulhat a közbiztonsági közeghez és szükség esetén zárt helyiséget karhatalommal is felnyitathat.

16. §. (1) Amennyiben a eselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig, háború idején hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő.

a) aki az 1. §. (1) bekezdésének rendelkezései ellenére továbbadás céljából búzát, rozst, kétszerest, zabot vásárolt;

b) a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malom tulajdonosa, vagy felelős üzemvezetője, aki

Raktáron tartunk valódi svájci SZITASELYMEKET

minden számban. Valódi kenderből szótt malomhevedereket, serlegeket, serlegcsavarokat, a legjobb minőségű gépszíjakat, varrószíjakat, valamint porszűrőket és síkszítacszkókat, kész állapotban, az összes műszaki cikkeket és mindentelre malomfelszerelési anyagot elsőrendű minőségben és a legszolidabb napi áron.

Kérjen ajánlatot:

MŰSZAKI ÉS MALOMFELSZERELÉSI VÁLLALAT
BUDAPEST, V., CSÁKY-UTCA 8. SZ. TELEFON: 111-418

ANYAROZSOT

minden mennyiségben állandóan a legmagasabb áron — későbbi szállításra is — vásárol

Dr. MIKLÓS

gyógynövénynagykereskedés
Budapest, V., Vilmos császár-út 6.
Telefon: 380-577. Sürgőnycim: DRIMAG

az 1. §. (2) bekezdésének rendelkezései ellenére búzát, rozst, kétszerest engedély nélkül vásárol, vagy e terményeket — bár engedéllyel —, de nem őrlési vagy hántolási célra vásárolja, vagy a búza, rozs, kétszeres feleslegét a Futurán, ennek bizományosán, jogosított kereskedőn vagy vásárlási engedéllyel rendelkező más kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malmon kívül másnak eladja;

c) bármely malom tulajdonosa, vagy felelős üzemvezetője, aki az 1. §. (3) bekezdésének rendelkezései ellenére idegen kereskedelmi őrlést engedéllyel nem rendelkező személy részére, vagy az engedélyben meghatározott mennyiséget meghaladó mennyiségre végez;

d) a Futurának az a megbízottja, az a jogosított kereskedő, vagy a kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malomnak az a tulajdonosa, vagy felelős üzemvezetője, aki a búzának, rozsnak, kétszeresnek, vagy zabnak a megállapított áratól eltérő árat ajánl, vagy fizet;

e) aki az 5. § rendelkezései ellenére búzát, rozst, kétszerest, zabot és ezek őrleményeit külföldre elad, vagy eladásra kínál;

f) kereskedelmi és vegyes őrléssel foglalkozó malomnak a tulajdonosa, vagy felelős üzemvezetője, aki a 7. §. rendelkezései ellenére az ott megállapított mennyiségű búzát meg nem vásárolja, raktáron nem tartja, vagy felhasználja;

g) aki a 8. §. rendelkezései ellenére búzát, rozst, kétszerest, vagy zabot a Futurához történt bejelentés és ennek igazolása nélkül a termelőtől átvész, vagy nem a Futurának ad el;

h) aki a 9. §. rendelkezései ellenére búza-, rozs-, kétszeres-, valamint ezekből nyert lisztkészletét a megszabott határidő alatt be nem jelenti, vagy a megállapított árkülönbséget meg nem fizeti;

i) aki a zabot a 10. §. rendelkezései ellenére szállítási igazolvány nélkül szállít;

j) aki a 11. §. rendelkezései ellenére búzát takarmányozási, vagy szeszfőzési célra felhasznál;

k) aki a 12—14. §-ok rendelkezései ellenére, búza-, rozs-, kétszeres-, zabkészletét a megállapított határidő alatt be nem jelenti, vagy nem a rendelet rendelkezései szerint jelenti be.

(2) A pénzbüntetésre az 1928:X. törvények rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege az 1939:II. tc. 212. §. (1) bekezdésében meghatározott mértékig terjed.

(3) Azt a búza-, rozs-, kétszeres-, zabkészletet, amelyre vonatkozóan az (1) bekezdés a)–b), c), g)–h), pontjaiban megállapított kihágást elkövették, az államkincstár javára el lehet kobozni.

(4) A jelen §-ban meghatározott kihágások miatt az eljárás a közigazgatásági hatóságoknak, a m. kir. rendőrség működési területén belül a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Szakminiszternek az 1929:XXX. tc. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezések alkalmazása szempontjából a földművelésügyi minisztert kell tekinteni.

17. §. A kereskedőtől, illetőleg a kereskedelmi vagy vegyes őrléssel foglalkozó malomtól az 1. §. (1), illetőleg (2) bekezdése alapján nyert jogosítványt azonnali hatállyal meg lehet vonni, ha a jelen rendelet rendelkezései ellen súlyosan vét, vagy azokat a közre súlyos módon kijátssza.

18. §. A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásáról a földművelésügyi minisz-

**WOLFNER
GÉPSZÍJ
VILÁGHÍRŰ**

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

fer az érdekelt miniszterekkel egyetértve gondoskodik.
Budapest, 1940. évi július hó 27-én.

Gróf Teleki Pál s. k.
m. kir. miniszterelnök.

A.) jelű Függelék az 5.430/1940. M. E. számú rendelethez.

1. Az 1940. évben termelt és a termelő által megvételre felajánlott 78 kg hl súlyú szokványoszerű minőségű búza átvételi ára 23 P/q. Ha a hl súly ennél magasabb, vagy alacsonyabb, az eddigi tőzsdei szokások az irányadók.

A fenti ár:

az 1940. évi szeptember hónapban 20 fillér/q,
az 1940. évi október hónapban 20 fillér/q,
az 1940. évi november hónapban 15 fillér/q,
az 1940. évi december hónapban 15 fillér/q,
az 1941. évi január hónapban 10 fillér/q,
az 1941. évi február hónapban 10 fillér/q,
az 1941. évi március, április, május és június hónapban 10 fillér/q-val emelkedik.

Az említett árak a nyugati határállomásokra, Budapestre, a dunai folyamállomásokra, Szolnokra és attól délre fekvő tiszai állomásokra állapítottak meg.

Az ár 15 tonnás vasúti kocsiba, illetve uszályba az eladó költségére berakott, 2% idegen keveréknél többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokványoknak megfelelő búzára értendő.

A búza ára azonban az említett esetekre és mennyiségre vonatkoztatva bármelyik feladóállomáson a hl súlyra megállapított rögzített árnál 1.50 P-vel alacsonyabb nem lehet. A 15 tonnánál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, úgymint mérlegdíj, kövezetvám, vasútra való fuvarozás, hajóberakás költsége, az út, illetve az átrakás folyamán előálló 1/2%-os hiány, a termelő részére fizetendő árból levonhatók.

Amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelő minőségű búzát ajánlanak átvételre, úgy az után a mindenkor érvényben levő búza átvételi árakon felül q-ként 50 fillér minőségi felár fizetendő. A feltételek a következők:

- kifogástalan egészségi állapot, csira-, doh- és üszkömentesség, legfeljebb 2% poloska szúrt szem,
- legalább 81 kg hl súly,
- 1%-nál nem több idegen anyag,
- túlnyomóan acélos, egyöntetű nagyságú, teltségű és alakú szemek.

A minőségi búza felárát a malmok a lisztárakban nem érvényesíthetik.

2. Az 1940. évben termelt és a termelő által megvételre felajánlott 71 kg hl súlyú szokványoszerű rozsa átvételi ára 19 P/q. Az említett ár a nyugati határállomásokra, Budapestre, a dunai folyami állomásokra, Szolnokra és attól délre fekvő tiszai állomásokra állapítottak meg.

A rozsa ára:

az 1940. évi szeptember hónapban 20 fillér/q,
az 1940. évi október hónapban 20 fillér/q,
az 1940. évi november hónapban 15 fillér/q,
az 1940. évi december hónapban 15 fillér/q,
az 1941. évi január hónapban 10 fillér/q,
az 1941. évi február hónapban 10 fillér/q,
az 1941. évi március, április, május és június hónapban 10 fillér/q-val emelkedik.

Az ár 15 tonnás vasúti kocsiba, illetve uszályba az eladó költségére berakott, 2% idegen keveréknél

többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokványoknak megfelelő rozsa értendő. A rozsa ára azonban bármelyik feladóállomáson a hl súlyra megállapított rögzített árnál 1.50 P-vel alacsonyabb nem lehet. A 15 tonnánál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, úgymint mérlegdíj, kövezetvám, vasútra való fuvarozás, hajóberakás költsége, az út, illetve az átrakás folyamán előálló 1/2%-os hiány a termelő részére fizetendő árból levonhatók.

3. A kétszeres ára a keverékben levő búza és rozsa értékaránya szerint állapítandó meg. Egyebekben a kétszeres — a hl súly kivételével — a rozsa megállapított rendelkezések az irányadók.

4. Az 1940. évben termelt és a termelő által megvételre felajánlott 41 kg hl súlyú szokványoszerű zab ára budapesti paritásában P 20.70 q-ként. A zab egyéb állomási átvételi ára a budapesti paritásból kiindulól a fuvarköltség levonásával állapítandó meg, úgy azonban, hogy a zab minimális ára a budapesti árnál 1.50 pengővel alacsonyabb nem lehet.

A zab ára:

az 1940. évi szeptember hónapban 40 fillér/q,
az 1940. évi október hónapban 40 fillér/q,
az 1940. évi november hónapban 30 fillér/q,

A takarmányliszt- és korpatermékek minőségének szabályozása

A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895:XLVI. tc. nemcsak azért bírt korszakalkotó jelentőséggel, mert az emberi és állati táplálkozásra szolgáló vitális fontosságú termékek hamisítása ellen emelt gátat, hanem azért is, mert első ilyen irányú erőfeszítés volt, s e törvénnyel valamennyi kultúrállamot megelőztük. A századforduló éveitől kezdve azután világszerte erősödő irányzatot vett az élelmiszerek és a táplálkozásra szolgáló termékek hamisítása elleni küzdelem.

Az idézett törvény végrehajtása tárgyában kibocsátott 38.286/1898. F. M. rendelet szabályozza a takarmányliszt és a korpatermékek minőségét is, kizárva a durva hamisításokat. Négy évtizede a malmok a takarmánytermékek minőségénél — köztudomás szerint — a tőzsdeszokványokhoz tartoznak igazodni. E tőzsdei szokványok szerinti igazodás mindaddig bevált, ameddig egyes malmok, élve a fejlődő műszaki berendezések nyújtotta lehetőségekkel, az emberi táplálkozásra szolgáló lisztek kiaknázását egyre magasabbra nem fokozták, sőt ezen túlmenően, az emberi lisztkiaknázás után fennmaradó, malmonként változó 28—18%-nyi termékűl túlnyomó súlyban nem takarmánylisztet állítottak elő.

Kétségtelen, hogy minél magasabb az emberi táplálkozásra szolgáló liszt kiaknázása, a visszamaradó termék keményítőtartalma annál kisebb, továbbá az se vitatható, hogy a hátsótermékből minél nagyobb mennyiségben aknázunk ki takarmánylisztet, annál silányabb keményítőtartalmú terméket nyerünk.

Közel egy évtizede már, hogy a földművelésügyi kormányzat a gazdakörök sürgetésére foglalkozik a takarmánytermékek minőségének kérdésével. Ez év júniusában a malomipar tudomására hozták, hogy a földművelésügyi minisztérium különböző kísérleti állomások és intézetek vegyészszakembereivel rendeltetve készítette, amely a 38.286/1898. F. M. sz. rendeletnek a takarmánylisztre és korpára vonatkozó rendelkezéseit oly módon óhajtaná megváltoztatni, hogy a takarmányliszt, az elsőrendű és másodrendű korpa előírt keményítőtartalom alapján minősülő termék legyen. A takarmánylisztnél — 13% víztartalom mellett — 30%, I. rendű korpánál pedig legalább 22% keményítőtartalmat kellene a forgalombahozott öremlénynek tartalmaznia, egyébként a forgalombahozó malomra büntetőjogi szankciók háramlanának.

A rendeltetvezzel szemben a malomipar egyöntetűen a legmerevebb álláspontra helyezkedett és erősen vitatja szakszerűségét és gyakorlati kivihetőségét. Ugyanis a rendelet életbeléptetése után a malmoknak, mielőtt takarmányliszt-, illetve korpatermékeiket forgalomba hoznák, meg kellene azokat kémiai vizsgálatok, De a vizsgálat a következő terhek róná az iparra:

- Egy darab keményítőtartalmat vizsgáló készülék (Polariméter) teljes felszereléssel kb. 500—600 pengőbe kerülne, ami azt jelenti, hogy 1000 kereskedelmi és vegyes őrlést végző malomra 500—600 ezer pengő beruházási teher háramlana.
- A készülékek csak külföldön szerezhetőek be!
- A készülékek birtokában is a malmosok a

BERGER ÉS PERLGRUND

BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 16. TELEFON: 113-047
GABONA ÉS LISZTBIZOMÁNYI ÜZLET - MALOMKÉPVISELETEK
Elvállaljuk vidéki malmok gyártmányainak értékesítését.

az 1940. évi december hónapban 25 fillér/q,
az 1941. évi január hónapban 25 fillér/q,
az 1941. évi február hónapban 20 fillér/q,
az 1941. évi március, április, május, június hónapban 20 fillér/q-val emelkedik.

Az ár 15 tonnás vasúti kocsiba, illetve uszályba az eladó költségére berakott, 2% idegen keveréknél többet nem tartalmazó, egészséges, a kereskedelmi szokványoknak megfelelő zabra értendő. A 15 tonnánál kisebb tételek vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési költségek, úgymint mérlegdíj, kövezetvám, vasútra való fuvarozás, hajóberakás költsége, az út, illetve az átrakás folyamán előálló 1/2%-os hiány a termelő részére fizetendő árból levonhatók.

vizsgálatot csak akkor végezhetnék el, ha előbb — egyik verzió szerint — 2—3 napos szaktan-folyamon nyernének kioktatást, — a másik verzió szerint meg akkor sem, mert a takarmánytermék elcukrosítása olyan bonyolult kémiai feladat, hogy azt csak szakképzett vegyész végezheti el megbízhatóan. Tehát esetleg szakképzett vegyész alkalmazása válna szükségessé!

4. Ha nem a malmok ejtenék meg a vizsgálatot, hanem a különböző tudományos intézetek, ebben az esetben is a vizsgálat legutányosabban számítva 2—3 pengőbe kerülne és eredményéről a malmos leggyorsabban is csak 4—5 nap múlva értesülhetne, ami a takarmánytermékek üzleti forgalmában olyan állandó akadályt jelentene, amely súlyos teherként nehezede a malomiparra.

5. Rá kell azonban mutatnunk itt, az előző ponttal kapcsolatban, hogy a hatósági vegyvizsgálat sem jelentene a malmos részére bizonyosságot, s nem minden esetben szabadulhatna a büntetőjogi következményektől, mert a malmok kiörlési százaléka napközben a búza minősége, nedvességtartalma, szennyeződése, héjvastagsága stb. szerint állandóan hullámzik, ami azt jelenti, hogy az emberi táplálkozásra szolgáló lisztek kiaknázása fölötti termék keményítőtartalma is ugyanazon malomban állandóan fluktuál.

E nehézségekkel szemben viszont, miként már rámutattunk, indokolt a gazdaközönség panasza is. A tőzsdei szokványinták útján megvásárolt termékek keményítőtartalma a mai rendszerben a gazda előtt ismeretlen, mert szín alapján a korpatermékek belső keményítőtartalmára következtetni nem lehet. Egyes malmok részéről, az által, hogy az emberi táplálkozásra szolgáló lisztek kiörlése utáni termékűl túlsok takarmánylisztet és kevés korpát állítottak elő — úgy is mondhatjuk — a lehetőségeket kihasználó visszaélések történtek. (A joggal való visszaélés egyik tipikus esete.)

Felelősen a hibaforrást, a malomipar — amely elvben magáévá tette a rendezés nemzetgazdasági szükségességét — Cseuz Gyula okl. gépészmérnök, kunszentmártoni malomtulajdonos elgondolása alapján azt javasolta, hogy korlátoztassák a takarmányliszt kiaknázása a következőképpen:

1. A mai kötött kiörlési rendszerben, amikor a 0-as liszt kiörlésének felső határa meg van állapítva, meg kellene állapítani a takarmányliszt kiaknázhatóságának maximális mennyiségét. Hogy mi legyen a maximálisan kiaknázható takarmányminőség, őrlési időszakonként a Gabona- és Lisztkiviteli Állomás kísérleteznék ki és állapítaná meg, egy olyan középérték megadásával, amely betartása mellett, a takarmányliszt kívánt minősége biztosan adódna. Hymódon a takarmányliszt után maradó korpa minősége is megfelelő lenne, mert minden, még megmaradó keményítőanyag a korpába kerülne.

2. Szabad kiörlési rendszerben pedig az előállítandó legkisebb korpamennyiség kötelező mérvét kellene megállapítani, ami viszont egyszerűsödne a takarmányliszt minőségét is garantálna.

Cseuz Gyula páratlanul szellemesen megkonstruált rendszere kitűnően megfelelne a malomiparnak, mert a kérdést egyszerű, áttekinthető malomtechnikai fogással oldja meg.

MAGYAR LAJOS

GÉPSZIJ- ÉS MŰSZAKI BŐRÁRUGYÁR
R É S Z V É N Y T Á R S A S Á G

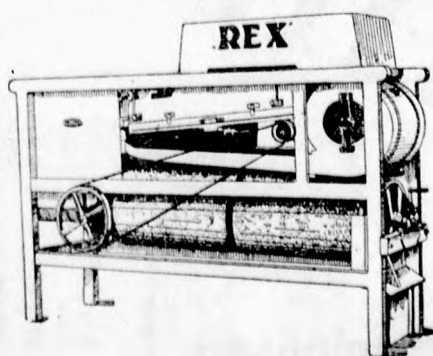
Budapest, V., Katona József-utca 9-11

Telefon: 113-703 és 120-262

GYÁRT:

bőr-hajtószijakat, műszaki bőrárúkat, textil-technikai bőrárúkat legjobb minőségben, elsőrendű kivitelben, — Szakszerű tanácsadás minden szíjtechnikai kérdésben.

Triumphflex-gépszij
a modern gépi üzem
legjobb hajtósziija

Malmának jövedelmét fokozhatja, ha kevés befektetéssel beállítja a

„REX“

legújabb és legfőkétebb

vetőmagtisztító gépet,

minden teljesítményre.

Árajánlattal készséggel szolgál:

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítéset, gép- és rostalemezgyár, Budapest, X., Szilávy-utca 20-30. (Gergely-u. sarok)

Nem direkte, hanem indirekte biztosítja a takarmánytermékek keményítőtartalmát. A malomra nem is várhatóak bonyolult kémiai vizsgálatok, hanem csak olyan feladatok, amelyek ő szakismeretével megoldhat. Arra, hogy mennyi takarmányliszttermék, illetve korpa termelődjék, minden malom tud ügyelni, mert ez egyszerű műszaki kérdés. Hogy az előírt kiaknázási arányokat betartják-e a malmok, a malterkönyvek alapján a malomellenőrök ellenőrzik, akik naponként ügyis ellenőrzik az érlést.

Miután a malomipar javaslatát a földművelésügyi minisztérium képviselői nem fogadták el, felmerült az az elgondolás, hogy legyen kimondandó: a malmok az emberi táplálkozásra szolgáló termékeken felül csak egyfajta egységes takarmányterméket, úgynevezett egységes korpát állíthatnak elő. Az a malom azonban, amelyik takarmánylisztet is óhajt előállítani, arra legyenek kötelezők a keményítőtartalmat garantáló értékhatók, vagyis vizsgálja vagy vizsgáltsassa meg eladás előtt termékeit.

Ez utóbbi elgondolás megfelelne a kicsiny, alacsonykiörlésű malmoknak és a nagy, magaskiörlésű malmoknak. Az előbbiek ugyanis gyakran egységes takarmányterméket állítanak elő és a piacon kinalatuk úgy sem jelent lényeges súlyt. Az utóbbiak, a nagymalmok pedig vállalják a laboratóriumi felszerelés és külön szakember beállításának terhét, mert e terhek viselésével szemben termékeik keményítőtartalmát pontosan beállíthatják az előírt értékhatókra s így sohasem adnának áruikban az előírtnál több keményítőt. Sajtáná azonban az elgondolás a félmagas kiörlésű vidéki közepmalmokat, amelyek komoly versenytársként jelentkeznek a piacon, de amelyek a fenti költségeket nem tudván vállalni, az elgondolás szerint csak egységes takarmánytermékkel, tehát kevesebb cikkel, kedvezőtlenebb versenyfeltételekkel jelentkezhetnek a piacon. Miután a közepmalmok malomiparunknak éppen a gerincét és legmagyarabb típusát képviselik, védelmükben e javaslat se fogadható el.

A már több mint egy hónapja folyó kimerítő viták és javaslatok eredményeit összegezve, Olti Vilmos dr. miniszteri előadó, aki e kérdésben az iparügyi minisztériumot képviseli, a következő javaslatot terjesztette elő:

1. Azok a malmok, amelyeknek kiörlése 78% fölé nem emelkedik, egységes takarmányterméket állíthatnak elő. Ha azonban a malmok közül valamelyik takarmánylisztet is óhajtana termelni, úgy egy hatóságilag megállapítandó takarmányliszt-jelleghez kellene igazodnia.

2. Az a malom, amelyik 78% fölött öröl ki, garantálni tartozik takarmányliszt, illetve I. rendű korpatermékek keményítőtartalmát, illetve ha azokat garantálni nem óhajtja, csak másodrendű korpaként hozhatja forgalomba.

Ez az elgondolás rugalmas, valamennyi malom típusnak megfelelő és a malomipar egyöntetű tetszésével találkozott. Azonban egyes vegyszakemberek a malomipari szakemberekkel szemben azt vitatják, hogy nem állítható meg olyan takarmányliszt-jelleg, amelyhez, ha minden 78% alatt kiörölő malom igazodna, takarmányliszt-termékük elérné a kívánt 30% keményítőtartalmat.

Amint az elmondottakból is kitűnik, a bizottságok munkája nem vezetett meggyezésre. A vitatott kérdés olyan bonyolult — malomtechnikai és vegyszeti problémákkal át meg át szőtt —, hogy csakis kompromisszumos megoldással oldható meg. Miután az eredeti elgondolás gyakorlatilag abszurdum és miután a malomipar által javasolt megoldások elfogadást nem nyertek, a kérdés — a gazdaközönség részéről bármily sürgető is és bármennyire exponált is — megítélésünk szerint egyelőre levendő a napirendről, mindaddig, ameddig a különböző kísérleti állomások gyakorlatilag és főleg malomtechnikailag megoldható javaslatot nem készítenek.

Dr. Karáeson Jenő

Tárgyalások az Árkormánybiztosságnál

A természetrendelethez megállapított új búzaárak szükségessé teszik az örleményárak rendezését. Ebben a kérdésben lapunk zártkörű fontos tárgyalások folynak az Árkormánybiztosságon, részben dr. Mórócz Kálmán főrevizornál, részben magánál az Árkormánybiztosságnál, Kacsóh Bálint államtitkárnál.

Ezekben a tárgyalásokon a vidéki malomipar képviselőiben résztvesznek: dr. vitéz Miskolczy Hugó, a Vidéki Középmalmok Exportegyesületének elnöke, dr. Karáeson Jenő, lapunk felelős szerkesztője, a Magyar Fővárosi Malomipar képviselőiben Marschall Ferenc ny. miniszter, a Magyar Fővárosi Malomegyesület elnöke és Székács Miklós malomigazgató.

Remélhető, hogy a tárgyalások folyamán a kérdés az igazságnak megfelelően közmegnyugvásra nyer elintézt.

A malmok örleményáraikat az utánfizetési összegekkel felelhetik

A rendelet kibocsátása után kérdésekkel ostromolták szerkesztőségünket, hogy vajjon jogosultak-e a malmok a búzaörlemények után befizetendő q-kénti 120 filléreket s a rozsrörlemények után befizetendő q-kénti 80 filléreket a vevőkre áthárítani.

A Vidéki Középmalmok Exportegyesülete a kérdés tisztázása céljából az Árelenőrzés Országos Kormánybiztossághoz fordult. A kormánybiztos az alábbi leirattal tisztázta úgy ezt a kérdést, mint azt, hogy a rendelet 9. §-a szerinti liszt megjelölés helyett tulajdonképpen örlemény értendő.

A leirat a következőképpen szól:
„19.681/1940. sz. Budapest, 1940 július 30.

Vidéki Középmalmok Exportegyesülete Budapest.

Hivatkozással a földművelésügyi miniszter úrnak 202.100/IX. A./I. 1940. szám alatt hozzámmintézett felhívására, értesítem a t. Egyesületet, hogy az 5.430/1940. M. E. számú rendelet 9. szakaszában foglalt lisztmegjelölés alatt mindenütt a *takarmányliszt és korpa is értendő*. A búza-, rozsa- és kétszeres, valamint az ezekből nyert lisztkészletekkel egyidejűleg tehát a takar-

KENDER- ÉS LEN-KIKÉSZÍTŐ GÉPEK

Törőgépek. — Tilológépek. — Kócrázógépek a legmodernebb kivitelben. Bármily nagyságban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL magyar r.-l.
BUDAPEST, VI., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 31. SZÁM

mányliszt és korpakészletek is bejelentendők az illetékes forgalmazó-hivatalhoz és ugyancsak befizetendő ezen készletek után is az 5.430/1940. M. E. számú rendelet 9. szakaszában előírt 120, illetve 80 fillér a „Mebőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” javára.

Ezzel egyidejűleg értesítem a t. Egyesületet, hogy nem emelek kifogást az ellen, ha a malmok az 5.430/1940. M. E. számú rendelet 9. szakasza alapján bejelentett örleményeik, valamint az ugyanezen szakasz alapján bejelentett *búza-, rozsa- és kétszeresből nyert örleményeknek egyenlően fennálló árát a készletek után a „Mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap” javára befizetett 120, illetve 80 fillérel q-ként felemelik.*

Dr. Kacsóh s. k.
az árelenőrzés országos kormánybiztosa.

A termésértékesítő rendelet és a tőzsdei szokások

A termésértékesítési rendelet A.) jelű függelékének 1. pontja értelmében, ha a vételre felajánlott búza hektoliter-súlya a rendeletben szokványsúlynak megállapított 78 kg-nál magasabb, vagy alacsonyabb, az eddigi tőzsdei szokások az irányadók.

Minden malomnak tisztában kell lennie tehát a vonatkozó tőzsdei szokásokkal, részint azért, nehogy a neki vételre felajánlott búzát és rozsort értéken felül fizesse meg, részint pedig azért, hogy a búzáért, illetve a rozsert megfizethesse azt a teljes árat, melyet megfizetnie a rendelet értelmében köteles. Ha tehát a búzának *kisebb* a hektoliter-súlya 78 kg-nál, illetve a rozsa 71 kg-nál, szokványszerű *levonásnak*, ha a búza hlsúlya 78 kg-nál *magasabb, ráfizetésnek* van helye.

Ha a rozsa hlsúlya magasabb 71 kg-nál, a szokványok szerint ezért nem jár ráfizetés.

Hektoliterfajsúlyhiány esetén a tőzsdei szokványok a következő értékmegtérítést írják elő:

1. Búzánál:

Ha a minőségi súlyhiány hl-ként legfeljebb 20 dkg, értékmegtérítésnek nincs helye, ha azonban 20 dkg-nál több, az egész súlyhiánynak, tehát az első 20 dkg-nak is számbavételével, 150 dkg-ig minden megkezdett 10 dkg után a vételár 0.1 (egy tízed) százaléka, 150 dkg-on felüli súlyhiány minden megkezdett 10 dkg-ja után pedig 200 dkg-ig a vételár 0.2 (két tízed) százaléka térítendő meg a vevőnek. Ennél magasabb súlyhiányra vonatkozólag a szokványok nem intézkednek, mivel azok alapján 2 kg-on felüli súlyhiánynál a vevő a szállított búzát és rozsort visszautasíthatja.

2. Rozsnál:

Ha a minőségi súlyhiány hektoliterenként legfeljebb 25 dkg, értékmegtérítésnek nincs helye, ha azonban 25 dkg-nál több, az egész súlyhiánynak, tehát az első 25 dkg-nak is számbavételével, 200 dkg-ig minden megkezdett 10 dkg után a vételár 0.1 (egy tízed) százaléka térítendő meg a vevőnek.

Súlytöbblet esetén a szokványok alapján, 78 és 79 kg fajsúly között a búzánál súlytöbbletért teljes félkilogrammonként 1/2%, ha pedig a búza fajsúlya a 80 kg-ot eléri, vagy ezt meghaladja, további 1/2% térítendő meg az eladónak. Az olyan búza, melynek minőségi súlya a 79 kg-ot meghaladja, de 80 kg-nál kisebb, olybá vették, mintha annak minőségi súlya 79 kg volna.

A rendelet értelmében a megállapított árak 2% idegen keveréknél többet nem tartalmazó búzára, illetve rozsrá vonatkoznak. Ez egyébként azonos a tőzsdei szokványokkal. *Magasabb keverékesség* esetén a tőzsdei szokványok akként intézkednek *búzánál*, hogy ha az üszökből és idegen magfélékből álló keverék súlya 2%-nál több, az eladó a vevőnek értékevesztés címén megtérítéssel tartozik, mely

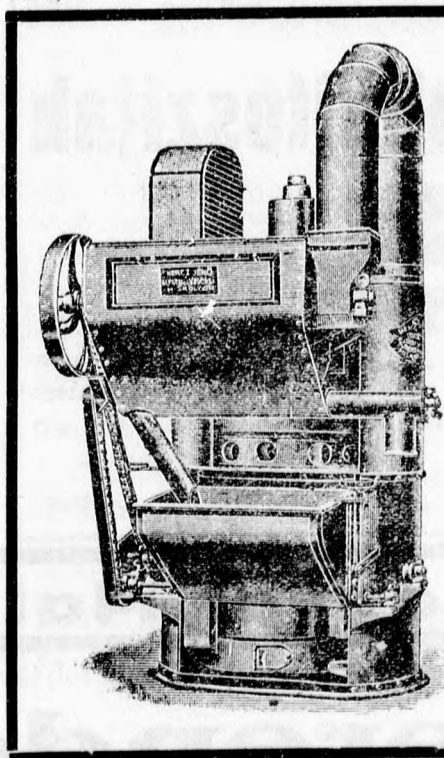
- 2 1/2%-ig bezárólag 1/2%-ot,
- 2 1/2%-on felül 3%-ig bezárólag 1%-ot,
- 3%-on felül 3 1/2%-ig bezárólag 1 1/2%-ot,
- 3 1/2%-on felül 4%-ig bezárólag 2%-ot,
- 4%-on felül 4 1/2%-ig bezárólag 2 1/2%-ot,
- 4 1/2%-on felül 5%-ig bezárólag 3%-ot tesz ki.

Rozsrá vonatkozólag a következő rendelkezést tartalmazza a szokványok: Ha az üszökből és az idegen magfélékből álló keverék súlya 2%-nál több, az eladó a vevőnek értékevesztés címén megtérítéssel tartozik, amely

- 2 1/2%-ig bezárólag 1/2%-ot,
- 2 1/2%-on felül 3%-ig bezárólag 1%-ot,
- 3%-on felül 3 1/2%-ig bezárólag 1 1/2%-ot,
- 3 1/2%-on felül 4%-ig bezárólag 2%-ot tesz ki.

Anyarozs nem számítatik a keverékhez és a szállítási tárgyat képező rozsból csakis oly jelentéktelen mennyiségben fordulhat elő, amely belőle gondos mezőgazdasági kezeléssel sem távolítható el.

Fenti tőzsdei szokások ismerete már azért is nagyon fontos, mert az idén igen sok az erősen keverékes búza és rozsa, valamint sok a hagymás rozsa is. A rendelet azonban módot ad arra, hogy ezek is átvehetők legyenek megfelelő méltányos áraban.

HÉRCZ JENŐ

gépgyára és vasöntődjé

MISKOLC

Szabadalmazott legújabb szerkezetű

napraforgó- és tökmaghajalógépek.

Lényegesen növelik az olajhozamot, a magból sértetlenül kerül ki a gépből.
200 gép üzemben.

Teljes olajgyári berendezések
Nagyteljesítményű víznyomású

olajsajtók,

gőzpörkölők, zúzógépek, stb. Szűrőprések.

EMERGÉ

gumitextil hajtósíj

A MALOMBAN IS

xavartalan munkát biztosít!

ANYAROZSOT minden mennyiségben a legmagasabb napi árak mellett vásárolunk

Drogunio Gyógynövénykivíteli k. f. t.
BUDAPEST, V., VISEGRÁDI-UTCA 48.

A Molinum szerződés és a malmok gabonavásárlási engedélye

Az úgynevezett Molinum-malmok leállításával és leszerelésével kapcsolatosan szerződés jött létre a Pénzügyi Központ és az exportmalmok egy csoportja között, amely szerződésben a malmok 10 évre át 2.300.000 pengő megfizetésére kötelezték magukat. A szerződést 18 malom írta alá s a fizetés, illetve a hozzájárulás alapja a kereskedelmi őrlemben elért forgalom, ennek az elért forgalomnak az alapján számítják ki az ú. n. mázsafillért s a mázsafillért és az őrlemben került gabonamennyiség szorzata adja a fizetendő összeget.

Ha az ipartügyi minisztérium — mondjuk — arra az elhatározásra jutna, hogy nem ad ezekben a malmoknak sem vásárlási engedélyt, akkor nem lenne, aki fizessen s akkor a Pénzügyi Központ a szerződés birtokában sem kaphatná meg a neki járó összeget. Ha pedig a kormány a szerződést aláírta malmok közül egyik csoportnak megadná a vásárlási engedélyt, a másiknak nem, akkor is érdekes helyzet állana elő, mert a vásárlási engedélyben nem részesülő malmok nem érhetnének el forgalmat, a szerződés szerint nem tartoznak fizetni, viszont a szerződésben résztvevő többi malmok terhe aránylagosan megnőne olyan hatalmas összeggel esetleg, amire a szerződés aláírásakor nem is számítottak.

Felmerül a kérdés, nem lenne-e szerződésbontó ok, ha például 8—10 malomnak kellene ugyanazt a terhet viselni, amit akként vállaltak el, hogy 18 részre fog eloszlan.

Érdekes probléma, amin érdemes gondolkodni.

Séta a búzavilágpiacon

A hét elején még mindig az a jobb hangulat dominált a chicagói búzátörszén, amely a múlt hétről húzódtott át folytonos ingadozások között.

Argentína ideai termését hivatalosan 32,5 millió q-ra becsülik. Húsz esztendő óta ez Argentína legalaosnyabb termésbevétele és 64,5%-kal alaosnyabb a 91,5 millió q 1938—39. évi és 45,8%-kal a legutóbbi öt esztendő kikerekítve 60 millió q átlagtermésénél.

Szlovákiában kormányrendelettel július havára a buza árát 170, a rozsét 140 koronában állapították meg.

Bulgáriában a legutóbbi minisztertanács az összes agrártermékek árát jelentősen emelte. A bolgár egykéz, mely a bolgár mezőgazdaság egyedüli irányítója, az idén búzáért 430—450, rozsért 375 levát fog fizetni. Minthogy a kenyér árát változatlanul hagyják, az egykéz a kenyérmagvakon belföldi forgalomban nagy összegeket veszít. A veszteséget a kormány az exportnyereségekből fogja fedezni.

A világtermés ideai képe csak lassan alakulhat ki a hiányos jelentések következtében. Svédországban a közepesen gyengébb, Litvániában kifejezetten gyenge, míg Finnországban közepes termést várnak. Görögországban szintén gyenge a termés, pedig az ország még jó termés esetén is behozatalra szorul. Franciaországban a háborús események, Spanyolországban és Portugáliában a kivételesen kemény és hosszú tél, továbbá a szárazság rontotta a termés-kilátást. Palesztinából jó termés híre érkezik. Ugyanazok jó termést jelentenek Brit-Indiából is. Különösen jó a termés Egyiptomban, míg Algírban a szárazság miatt a közepesen jóval gyengébb lesz az eredmény. A déli félgömből: Ausztrália és Argentína felől jöttek hírek a vetési munkálatokat illetően. Ezeket kedvező időjárás mellett fejezték be.

A hét közepén az argentin kiviteli tilalom már erősen éreztette hatását az amerikai tőrszéken. Ez a hatás a chicagói tőrszéken erőteljes hosszmozgalmat nyilvánult meg, mely a buza árát 76 cent fölé emelte és az egész irányzatot megszilárdította. A szilárdítás tartósan ígérkezik, mert egyre inkább kialakul a világtermés ideai gyenge jellege, amiben a tőrszék spekuláció mégis csak lát valami fantáziát.

Augusztus 1-én a buza Chicagóban 75,875 centtel zárt.

H I R E K

— Dr. Hubay Sándor — miniszteri tanácsos. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter előterjesztésére a Kormányzó úr Öfömlétségosa dr. Hubay Sándort, a Külkereskedelmi Hivatal alelnökét miniszteri tanácsossá nevezte ki. Hubay Sándor már évek óta egyik legkiválóbb szakértője a buzakérdésnek és hazáját már számos nemzetközi értekezleten képviselte. A malomiparral való kapcsolata még miniszteri titkár korából datálódik, amikor a malomipar kiváló jóakaróját és iparágának megbecsülését ismerte meg benne. Eppen ezért keltette ki nevezése a magyar malomiparban is osztatlan örömet és meglepetést.

— Az augusztusi tengeri átvételi árak. A 4.810/1940. M. E. számú rendelet alapján a földművelésügyi miniszter az igénybe vett tengeri átvételi árát augusztus havára — további intézkedésig — a következőkben állapította meg: Tiszántúli állomásokon 25,60, egyéb állomásokon 24,55 pengő paritás Budapest.

— Buzaárak Jugoszláviában. E téren meglehetősen zavarosak a viszonyok. A Prizad újbuzáért termelőknek 230, kereskedőknek 242 dinárt fizet. A terményárakat a kormány alig néhány hét előtt maximálta. Az új termés árát azonban rögzíteni kívánja. Hogy milyen árban, az még eldöntetlen, mert az érdekelt körök erre nézve még nem tudtak közös elhatározásra jutni. A jelenlegi átmeneti átvételi árát azért nem lehet emelni, mert ez feltétlenül a kenyérárak további emelésére vezetne, amit minden fórum el akarna kerülni. Másrészt a mezőgazdaság már a maximált óbuzaárakkal szemben is erős ellenállást fejtett ki.

— A szőjabab vetésterületének növekedése. Az ország zsiradékellátása ismét előrehaladt egy lépéssel. Amíg szőjababból, ebből a fontos olajnövényből az elmúlt gazdasági évben 5.222 holdon 34.120 q szőjabab termelték, addig ez évben a vetésterület 60%-kal növekedett és 8.400 holdat tesz ki. A várható termés a kedvezőtlen időjárás dacára is kb. 50.000 q-ra tehető.

— Malmi hír. Az udvardi malomüzem kivált a Malomipari Rt. érsekújvári érdekeltségéből és július 16-tól kezdődően Bolyky Tamás hengermalma Udvard cég alatt működik. A malom új tulajdonosa Karvász Kálmánt bízta meg a malom vezetésével.

— Malmi közgyűlés. Hódmezővásárhelyi Bauer Malom Részvénytársaság az 1940. évi augusztus hó 11-én délelőtt 11 órakor Hódmezővásárhelyen, a malom helyiségeiben tartandó rendkívüli közgyűlésére meghívja részvényeseit.

SZEGŐ VILMOS BŐR- ÉS GÉPSZIIGYÁRA

Pestszenterzsébet, Határ-út 61-66. sz.

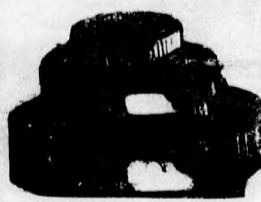
Telefon: 147-503 és 147-904

Központi iroda és raktár:

Budapest, VI., Paulay Ede-utca 40. szám

Telefon: 121-090 és 121-095

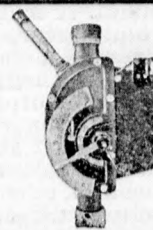
Géphajtósíjak

legolcsóbban, legjobb minőségű ökörszínbőr crouponokból készítve, nedvesen nyújtva, tiszta gödörcezésű és chrom speciális hajtósíjak, varró- és kötősíjak stb. stb.

Minőségiszíjak:

„Sze-Vi”, „Rekord”, „Favorit”, „Globus”.

SILBAK

szab. motorbiztosító megóv a hengerfejrepedéstől. — Bővebb felvilágosítás: KEMÉNY MANÓ, Budapest, (V., Akadémia-u. 21.)

FŐMOLNÁROK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE K Ö Z L E M É N Y E I

FŐMOLNÁROKAT, VEZETŐMOLNÁROKAT és minden egyes tanult molnárt felhív a Szövetség, hogy felvételre való jelentkezésüket a Szövetség budapesti, V., Katona József-utca 14, fsz. 2. címére szíveskedjenek beküldeni, ahonnan a belépési nyomtatványt azonnal megkapják a kartársak. A tagsági díj főmolnár, kezelőmolnár (malomkezelők) és malomtulajdonosok részére évi 10 pengő, almolnár, molnár és molnárszolgák részére egy évre 5 pengő; az egyszer s mindenkorra szóló beiratási díj 1 pengő. A szövetségi tagsággal az önképzőkori tagság együtt jár. Minden tanult molnárnak ebben a táborban a helye!

GABONA-TERMÉNY-ÉS LISZTPIAC

Gabonapiac.

Búza és rozs: Az új termésrendelet alapján vidéki piacokon már megindult a forgalom és a malmok megkezdték vásárlásaikat. Mintán a gabonakereskedelem jogositványhoz van kötve, melyek a napokban lesznek az engedélyezetteknek kikézbefűve, így a gabonafelvásárlás még nem indulhatott meg nagyobb mértékben.

Gabonakészárúzet:

(Az árak pesti paritásában.)

Búza	—	Kiváló sörárpa	22,60—22,85
Pestvidéki rozs	—	Prima sörárpa	21,60—21,85
Más szárm. rozs	—	Sörárpa	20,60—20,85
Tiszántúli tengeri	—	Ia. 65—66 kg tak. ár	18,00—18,85
Más áll. tengeri	—	Középmín. tak. ár	18,10—18,35
Bpest közr teng	—	Középmín. zab	—

Vagyonváltásbúza ára: augusztus hóra 23.— P.

Lisztpiac.

A kereslet igen élénk és miután készletek nincsenek, kínálat hiányában a piac üzlettelen, de remélik, hogy az új lisztben mielőbb erőteljes forgalom fog kialakulni.

Árak:

Búzakorpa 14,90—15,10 8-as takarmányliszt 17,05—17,85

Hivatalos lisztárfolyamok:

	Búzaliszt	Rozsliszt	
DARA	39,49—40,49	FR	28,55—30,50
OGG, OG, 0	38,49—39,49	SR	22,55—24,50
EB, EB 1.	33,11—34,41		
SB	26,11—26,81		

SZERKESZTŐI ÍZENETEK

Olvasóink figyelmébe! Csak előfizetőinkkel levelezhetünk s csak ezeknek válaszolunk ebben a rovatban is. Névtelen levelek a papirkosárba kerülnek. Kérdésekhez kérünk válaszlevelet csatolni. Aki olyan helységből ír, ahol nincs posta, szíveskedjék az utolsó postát is megjelölni levelében.

F. J. Jelenleg nincs olyan törvény, melynek alapján a csúvározást meg lehetne akadályozni. Az egyetlen eszköz ellene az, ha az érdekelt malmok összegyűjtve tisztességtelen versenypert indítanak a csúvározó ellen a kereskedelmi és iparkamara választott bíróságánál.

Lisztés Molnár. Munkaadója csak addig tartozik fizetni, amíg dolgozott. Ezen kívül csak arra köteles, hogy ha Ön leszerelésétől számított 8 napon belül nála munkára jelentkezik, előbbi állásába visszavegye.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. KARACSON JENŐ

Merkantil-nyomda, (Havas Ödön) Budapest, VIII., Vajda Hunyad-utca 43.

Az Egyesült Magyar Malomipari Rt.

Budapesti telepén, (Pesti Victoria Gőzmalom) és a vidéki telepein folyik az alábbi tárgyak kiárusítása:

Malomberendezések

Stabil és a legmodernebb félstabil gőzgépek, műhelygépek, tengeri morzsolók, szárító berendezések, villamos berendezések, motorok, szivattyúk, közlőművek, tengelyek, szíjtárcsák stb. minden méretben, tizedes mérlegek és automatikus mérlegek

szállító berendezések, szerszámok, tartalék géprészek, szíjak, különböző műszaki vas- és faanyagok, installációs tárgyak, tüztöltő- és Sprinkler-berendezések, iroda- és laboratóriumi berendezések,

ÉS MINDENMÉLY EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAK.

Felvilágosítások a vállalat irodájában: Budapest, V., Ujpesti-rakpart 39. Telefon: 292-279.